

SCHURFT

[OF SCABIËS]

Wat is schurft?

Schurft is een besmettelijke huidaandoening die niet ernstig is, maar wel zeer vervelend kan zijn. Sinds enkele jaren komt schurft steeds meer voor in België en in andere landen. De verwekker is de schurftmijt. Schurftmijten zijn niet met het blote oog zichtbaar. De mijten graven gangetjes in de opperhuid en leggen daarin hun eitjes. Deze gangetjes zijn zelden zichtbaar met het blote oog.

Er zijn 2 vormen van schurft. Bij gewone schurft blijft het aantal aanwezige mijten eerder beperkt. Besmetting gebeurt door langdurig (meer dan 15 minuten) of regelmatig intensief lichamelijk contact met een persoon die gewone schurft heeft. Je kan niet besmet geraken door deze persoon een hand te geven.

Bij ernstige schurft (*scabiës norvegica*) zijn er veel meer mijten aanwezig, waardoor deze vorm besmettelijker is. De mijten kunnen overgedragen worden door vluchtig contact. Ernstige schurft komt vooral voor bij mensen met een zwaar verminderde weerstand, zoals chemopatiënten of wanneer een persoon met klassieke schurft langdurig niet behandeld werd.

Deze brochure is toegespitst op personen met de gewone vorm van schurft. Indien je de meer besmettelijkere variant hebt, geeft je zorgverlener je extra informatie mee over de te nemen maatregelen.

Schurft

1. Symptomen

Symptomen ontstaan 2 tot 6 weken na de besmetting. Het belangrijkste symptoom is hevige jeuk. Deze kan verergeren bij hogere temperaturen, zoals in bed.

Regelmatig is er ook een uitslag zichtbaar en is de huid wat schilferig.

De plaatsen waar mijten het meest voorkomen zijn tussen de vingers, aan de polsen, aan de buitenkant van de ellebogen, onder de oksels, op de billen en dijen, rond de navel, op de voeten en op de geslachtsdelen.

Schurft

2. Behandeling

Schurft geneest niet vanzelf, een behandeling is noodzakelijk. Zonder behandeling zal het aantal mijten toenemen, waardoor de klachten verergeren en het risico op besmetting van nauwe contacten zal toenemen.

Naast jezelf moeten ook de personen die risico-contact (= langdurig of regelmatig intensief contact) hebben gehad een behandeling ondergaan, ook al hebben ze geen symptomen. Daarom is het belangrijk een oplijsting te maken van alle personen die risico-contact met jou hebben gehad, zodat zij verwittigd en mee behandeld kunnen worden.

De behandeling kan bestaan uit het smeren van een crème, het innemen van medicatie of een combinatie van beide en het nemen van hygiënische maatregelen.

Indien je symptomen hebt, indien iemand van je huisgenoten schurft heeft of als de arts dit voorschrijft, zal je 2 keer behandeld worden. De behandeling wordt dan herhaald na 7-14 dagen. Deze tweede behandeling is van groot belang om eventueel resterende mijten te doden die de eerste behandeling overleefden.

Indien je nauw contact had met een persoon met schurft buiten het gezin, maar geen symptomen vertoont, zal je eenmalig preventief behandeld worden. Je preventieve behandeling zal gepland worden op dezelfde dag als de tweede behandeling van de persoon met schurft. Ontwikkel je nadien toch nog klachten? Neem dan contact op met je arts om je verder behandeling te bespreken.

In het behandelplan, dat je zal ontvangen van de verpleging of van de arts, worden de behandeling en de nodige hygiënische maatregelen stapsgewijs omschreven. Het is van groot belang dat je alle omschreven stappen correct toepast voor het slagen van de behandeling.

Schurft

Jeukklachten na de behandeling

De jeuk kan na een behandeling nog enkele weken aanhouden. Dit wordt 'post-scabiës jeuk' genoemd en is het gevolg van een reactie op de zalf. Deze jeuk zal vanzelf verdwijnen na ongeveer 3-4 weken. De jeukklachten kunnen erger zijn bij personen die aanleg hebben tot het ontwikkelen van eczeem.

Om de klachten te verlichten kan je antihistamine medicatie nemen, mentholpoeder gebruiken en/of de huid insmeren met een vette crème. Neem indien nodig contact op met je huisarts of apotheker.

Falen van de behandeling

Het is belangrijk om de behandeling heel nauwkeurig en correct uit te voeren om ervoor te zorgen dat de schurft niet terugkomt. Je bouwt immers geen weerstand op tegen schurft en je kan dus opnieuw besmet raken.

Naast het correct uitvoeren van de behandeling is het strikt toepassen van de hygiënische maatregelen zeer belangrijk om de kans op slagen van de behandeling te vergroten.

Schurft

3. Veel voorkomende vragen

Hoe stelt men de diagnose schurft?

De diagnose schurft wordt vastgesteld door een arts. Dit kan je huisarts of een dermatoloog zijn. Als de arts de diagnose niet kan stellen op basis van je symptomen, kan er gekeken worden met een dermatoscoop (vergrootglas) of kunnen er huidschilfers afgenomen worden voor verder onderzoek.

Wie heeft er een verhoogde kans op het krijgen van schurft?

Schurft komt de laatste jaren meer voor. Mensen die in een zorginstelling wonen of werken, die reizen naar landen met slechte hygiënische omstandigheden, die kleren/beddengoed/handdoeken delen met anderen en die wisselende seksuele contacten hebben, hebben een verhoogde kans om schurft op te lopen.

Mag ik gaan werken?

Als je schurft hebt kan je werken, mits je werkgever hieromtrent geen werkbeperkingen heeft doorgevoerd. Dit laatste is vooral het geval indien je door je beroep langdurig of meermaals intensief contact hebt met mensen. Volg in dit geval de richtlijnen van je arbeidsarts en leidinggevende.

Mag mijn kind naar school of naar de crèche?

Kinderen kunnen terug naar school of naar de crèche vanaf 12 uur na de eerste behandeling. Het is wel belangrijk dat de school/crèche geïnformeerd wordt, zodat ze de nodige maatregelen kunnen treffen. De andere ouders dienen ingelicht te worden zodat ze waakzaam zijn voor het ontstaan van klachten bij hun kind.

Schurft

Mag ik gaan zwemmen met schurft?

Schurft wordt overgedragen via langdurig of regelmatig huid-huidcontact met een persoon met schurft. Overdracht is ook mogelijk via contact met kleren, beddengoed of handdoeken van een persoon met schurft.

Enkel indien je de zeer besmettelijke variant (scabiës norvegica) hebt, is zwemmen afgeraden. Bij de gewone schurft vormt zwemmen geen probleem, mits de nodige maatregelen genomen worden (handdoeken niet delen, wassen op 60°C of 3 dagen in een plastic zak steken).

Wat met mijn huisdier?

Je huisdier kan geen schurft van jou krijgen, maar de schurftmijt kan wel enkele dagen overleven in de vacht van je huisdier. Vermijd daarom 3 dagen contact met je huisdier en zijn stoffen materialen (mand, knuffel). Laat je huisdier 3 dagen niet in de zetel, op bed, op de mat, ...

Hoe krijg ik mijn huis schurftvrij?

Schurftmijten overleven niet langer dan 3 dagen in de omgeving. Beddengoed, kleren, handdoeken, pantoffels, ... gebruikt door/voor een persoon met schurft dienen gewassen te worden op 60°C of voor 3 dagen in een plastic zak gestoken te worden. Indien er gebruik gemaakt wordt van een plastic zak, mag alles nadien op normale temperatuur gewassen worden.

Publicatiedatum: Januari 2025, Team ziekenhuishygiëne

Sint-Franciscusziekenhuis

P. Paquaylaan 129 | 3550 Heusden-Zolder | Tel. 011 71 50 00 | www.sfz.be